

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecător: Liuba Pruteanu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Budăi Nelea
Efros Valeri
Muruianu Ion

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător: Svetlana Filincova
Judecătorii: Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Ciubotaru Veaceslav, Ciubotaru Vera și Șpac Nicolai, prin intermediul avocatului Selchin Igor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav și Șpac Nicolai împotriva lui Briceag Igor, Cojușneanu Ecaterina, Tataru Angela, Tataru Ion, Botnari Larisa, Botnari Ion, Robu Valentina, Robu Denis, Danilov Nicolai, Danilova Evghenia, Andronic (Rîcov) Lola, Calancea Alexei, Roșca-Calancea Victoria, Ciorba Alexandru, Talpă Olesea, Pelin Alexandru, Moraru Diana, Briceag Constantin, Galatonov Maria și Danilova Alla cu privire la apărarea dreptului de proprietate, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 8 februarie 2018, prin care a fost respinsă cererea lui Ciubotaru Veaceslav, Ciubotaru Vera și Șpac Nicolai privind scutirea de la plata taxei de stat și a fost admisă cererea Ecaterinei Cojușneanu privind scutirea de la plata taxei de stat,

c o n s t a t ă :

La data de 11 august 2011, Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav și Șpac Nicolai au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Briceag Igor, Cojușneanu Ecaterina, Tataru Angela, Tataru Ion, Botnari Larisa, Botnari Ion, Robu Valentina, Robu Denis, Danilov Nicolai, Danilova Evghenia, Andronic (Rîcov) Lola, Calancea Alexei, Roșca-Calancea Victoria, Ciorba Alexandru, Talpă Olesea, Pelin Alexandru, Moraru Diana, Briceag Constantin, Galatonov Maria și Danilova Alla cu privire la apărarea dreptului de proprietate, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 13 decembrie 2017 acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus încasarea de la Cojușneanu Ecaterina în beneficiul lui Ciubotaru Veaceslav și Ciubotaru Vera prejudiciul moral cauzat în mărime de 250 000 lei. S-a dispus încasarea de la Cojușneanu Ecaterina în beneficiul lui Șpac Nicolai prejudiciul moral cauzat în mărime de 100 000 lei. S-a dispus încasarea de la Cojușneanu Ecaterina în beneficiul lui Ciubotaru Veaceslav și Ciubotaru Vera cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6 000 lei, 2 000 lei cheltuieli suportate pentru raportul de evaluare și raportul de expertiză și 200 lei taxa de stat. S-a dispus încasarea de la Cojușneanu Ecaterina în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 10 300 lei. S-au scutit Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav și Șpac Nicolai de la plata taxei de stat. În rest, au fost respinse ca neîntemeiate pretențiile înaintate de Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav și Șpac Nicolai privind repararea prejudiciului material în sumă de 87 598 euro și 500 000 lei, obligarea pârâților de a înlătura obstacolele ce afectează dreptul de proprietate și vecinătate al reclamantilor.

La 29 decembrie 2017, Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav și Șpac Nicolai, prin intermediul avocatului Selchin Igor au depus cerere de apel prin care au solicitat admiterea cererii de apel, modificarea hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse cu dispunerea admiterii acestora în forma solicitată. Concomitent, au solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

La data de 12 ianuarie 2018, Cojușneanu Ecaterina a depus cerere de apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii în partea pretențiilor admise cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată. Totodată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

La 16 ianuarie 2018, Robu Denis, prin intermediul avocatului Tocan Irina, a depus cerere de apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii în partea admiterii cerințelor reclamantilor cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 8 februarie 2018, a fost respins demersul avocatului Selchin Igor, reprezentantul lui Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav și Șpac Nicolai cu privire la scutirea de la plata taxei de stat. S-a admis integral demersul Ecaterinei Cojușneanu privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Nu s-a dat curs cererilor de apel depuse Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav și Șpac Nicolai prin intermediul avocatului Selchin Igor, de către Cojușneanu Ecaterina și de către Robu Denis prin intermediul avocatului Tocan Irina.

S-a comunicat apelanților Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav, Șpac Nicolai, Robu Denis și Cojușneanu Ecaterina că urmează să prezinte cererile de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelurile și probele invocate.

S-a comunicat apelanților Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav și Șpac Nicolai despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 18 750 lei, iar

apelantului Robu Denis dovada de plată a taxei de stat în sumă de 150 lei, până la data de 21 martie 2018.

S-a comunicat apelanților Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav, Șpac Nicolai, Robu Denis și Cojușneanu Ecaterina că, în cazul în care nu vor lichida neajunsurile menționate până la data de 21 martie 2018, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite în temeiul art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 19 martie 2018, Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav și Șpac Nicolai, prin intermediul avocatului Selchin Igor au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 8 februarie 2018, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea parțială a încheierii în partea obligării apelanților Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav și Șpac Nicolai de a prezenta dovada de plată a taxei de stat în mărime de 18 750 lei cu pronunțarea în această parte a unei noi încheieri de scutire de la plata taxei de stat.

În motivarea cererii de recurs au indicat că, potrivit art. 85 alin. (1) lit. a) din codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune, similar și prin contravenție.

Instanța de apel a omis să examineze probele anexate care sunt pertinente și concludente în sensul constatării temeiurilor de fapt și de drept cu privire la scutirea apelanților.

Consideră recurenții că, prevederile procesuale civile și normele codului contravențional scutesc apelanții de orice taxe de stat în instanțele civile la încasarea prejudiciului material și moral care este în legătură causală cu contravenția săvârșită, fapt care a fost probat pe deplin în prima instanță.

Instanța de apel nu a luat în considerație că Șpac Nicolai contestă cu apel pretenții nepatrimoniale, inclusiv diferența sumei prejudiciului moral în mărime de 400 000 lei, care în cazul în care nu se aplică prevederile ar. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, se taxează cu 75% din 100 lei, adică 75 lei pentru examinarea cauzei în apel. Astfel, au anexat bonul de plată a taxei de stat în sumă de 75 lei pentru pretenția cu nr. 3.1 din apel, pentru pretenția 3.4 – 75 lei și pretenția 3.5 – 75 lei, iar în total 225 lei pentru a nu admite o eventuală îngrădire de acces la justiție și dreptul la un recurs efectiv.

Examinând recursul declarat de Ciubotaru Veaceslav, Ciubotaru Vera și Șpac Nicolai, prin intermediul avocatului Selchin Igor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 8 februarie 2018 a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 23 februarie 2018 și a fost recepționată de către reprezentantul recurenților Ciubotaru Veaceslav, Ciubotaru Vera și Șpac Nicolai, avocatul Selchin Igor la data de 5 martie 2018 (f.d.15, 25), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 19 martie 2018 (f.d.47).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul a fost declarat în interiorul termenului.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept material și procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide despre necesitatea respingerii recursului declarat de Ciubotaru Veaceslav, Ciubotaru Vera și Șpac Nicolai, prin intermediul avocatului Selchin Igor și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 8 februarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din actele cauzei, Ciubotaru Veaceslav, Ciubotaru Vera și Șpac Nicolai, prin intermediul avocatului Selchin Igor, au contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 decembrie 2017. Concomitent au solicitat și scutirea de la plata taxei de stat.

Instanța de apel, prin încheierea din 8 februarie 2018, a respins din lipsă de temei cererea lui Ciubotaru Veaceslav, Ciubotaru Vera și Șpac Nicolai, depusă prin intermediul avocatului Selchin Igor cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu a dat curs cererii de apel, stabilind apelanților un termen de până la 21 martie 2018 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și a cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform prevederilor art. 83 Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Potrivit art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin. (1) din Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Instanța de recurs reține, că instanța de apel la emiterea încheierii din 8 februarie 2018, corect constatat că lipsesc careva temeiuri de scutire a apelanților Ciubotaru Veaceslav, Ciubotaru Vera și Șpac Nicolai de la plata taxei de stat.

În susținerea acestei concluzii se menționează prevederile art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă care statuează expres că, de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune.

Aceleași reglementări sânt prevăzute și la art. 4 alin. (7) pct. 7⁴ din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 3 decembrie 1992, potrivit căruia sânt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești reclamanții – în acțiunile de reparație a prejudiciului material și/sau moral cauzat prin infracțiune.

Prin urmare, instanța de judecată nu poate extinde aplicabilitatea dispozițiilor legii în alte cazuri decât cele prevăzute expres.

Totodată se menționează că, de către recurenții apelanți Ciubotaru Veaceslav, Ciubotaru Vera și Șpac Nicolai nu au fost invocate alte argumente și nu au fost prezentate probe în susținerea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat pentru examinarea apelului.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs, prin prisma prevederilor art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, reține că instanța de apel întemeiat a dispus de a nu da curs cererii de apel depusă de Ciubotaru Veaceslav, Ciubotaru Vera și Șpac Nicolai, prin intermediul avocatului Selchin Igor, acordându-le termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Instanța de recurs menționează că, impunerea achitării taxei de stat, pentru examinarea apelului, nu reprezintă limitarea accesului la justiție, or lipsește proporționalitatea scopului urmărit și mărimea taxei de stat achitată.

Reieșind din jurisprudența CEDO, prin practica sa constantă, de nenumărate ori s-a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 8 februarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ciubotaru Veaceslav, Ciubotaru Vera și Șpac Nicolai, prin intermediul avocatului Selchin Igor.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 8 februarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciubotaru Vera, Ciubotaru Veaceslav și Șpac Nicolai împotriva lui Briceag Igor, Cojușneanu Ecaterina, Tataru Angela, Tataru Ion, Botnari Larisa, Botnari Ion, Robu Valentina, Robu Denis, Danilov Nicolai, Danilova Evghenia, Andronic (Rîcov) Lola, Calancea Alexei, Roșca-Calancea Victoria, Ciorba Alexandru, Talpă Olesea, Pelin Alexandru, Moraru Diana, Briceag Constantin, Galatonov Maria și Danilova Alla cu privire la apărarea dreptului de proprietate, repararea prejudiciului material și moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu